

“Menzil İçi Atışlar”, MAYA Bülteni, Yıl: 4, Sayı: 10, Mayıs 1999, Maya Harita Ltd. Şti., İzmir,

menzil içi atışlar

Erol KÖKTÜRK

Bir yıl dönümü sonrası yazdığım bu yazıda, yılların geçip-gitmesinin düşündürdükleri takılıyor kafama. Geçip-giden yıllar imgesi, ya da gerçeği birçok nitelemenin konusu olmuştur. Oysa bir gerçek var ki, bir an önce geçmesini istediğimiz saatler de, yıllar boyu sürmesini istediğimiz saniyeler de aynı doğallıkta geçip gidiyor.

Yaşam, geçen yıllarda mı daha anlamlıydı, yoksa yaşanacak yıllarda mı daha anlamlı olacak? Zaman zaman geçmişe sığınma, mutluluğu oralarda arama gelecekle ilgili kaygılardan kökleniyor. Yapılanlar, yapılmak istenenler, yapılması düşlenenler, yaşanmak istenenler, gizemlerimizin derinliklerinde kalanlar zaman zaman bir saniyeye sığıyor, zaman zaman gecelerimiz yetmiyor onlara...

Bir enerjimiz var. Bu artırılabilir bir güç kuşkusuz. Ama var olanı nasıl kullandığımız sorusu takılıyor aklıma... Yaşamın sonsuz renkliliği içinde alacalı bir tablo oluşturmak insanın kendi ellerinde aslında. Bu enerji bu yolda kullanılabilirken, inatla ve ısrarla yalnızca bazı renklere takılınıp kalınabiliyor.

Doğan CÜCELOĞLU, televizyondaki bir söyleşide, “yaptığım terapilerde, insanların eline menzili 50 m olan bir silah verip, ‘bak 3.000 m ötede bir ceylan var, çok da güzel, ateş et’ diyorum, insanlar ateş ediyor. ‘Vuramadın, yinele’ diyorum, yeniden ateş ediyorlar” dedikten sonra, “Türkiye’de aklı başında insanların günde en az 2 saati menzil dışı atışlarla geçiyor. Bu 5.000.000 saat eder. Bunun hiç olmazsa bir bölümü menzil içi atışlara dönse çok şeyler yapılabilir” diyordu.

Geriye dönüp bir baktığımızda, geçen ömrümüzü bu açıdan sorguladığımızda, menzil dışı atışlara harcadığımız zamanın azımsanamayacak büyüklükte olduğu görülecektir. Bu sorgulama sürdürülürse, bu harcanan zamanın hiç olmazsa bir bölümü, küçük gibi görünen, azımsanan bazı sorun çözümlerine yönlendirilmiş olsaydı, en azından sohbet çerçevemizin farklılaşmış olduğunu bugün farkedebilirdik.

Bir sorumluluk noktasından yaklaşıldığında, yakınma döngüsünün dışına çıkmak ve bizi kuşatan sorunlar çemberini bazı noktalarında kırmak gerekmiyor mu? Konuşulanların varacağı bir yerler olmalı... Kendi gücümüzün farkında olduğumuzda, çözümler konusundaki çaresizlik eşliğini aşabileceğimiz bir gerçek.

Bunun için *olabilir hedeflerin izini sürmeli*. Olamaz hedefler ya da kendimizden menkul inatlar yerine ortak paydalar yaratımına çalışmak kendimizi gerçeklemenin kapılarını açacak bizlere.

Kendi dışımızdaki gerçeğin farkında olmak, kendi öznelliklerimizi ve özgünlüklerimizi koruyarak “biz” olmaya çalışmak yaşamımıza yeni boyutlar katacak... Menzil dışı atışların birçok nedenleri var kuşkusuz... Atışın yapıldığı ortamdan başlayarak, kendimize, o anki ilişkilerimize, psikolojimize kadar uzanan bir dizi neden...

Doğan CÜCELOĞLU, “İyi Düşün Doğru Karar Ver” adlı yapıtında, “... yaptığımız gözlemlerden çıkarılacak önemli bir sonuç var: o da *dünyayı olduğu gibi değil, olduğumuz gibi gördüğümüzdür. Gördüğümüzü anlatırken, esasında kendimizi, kendi paradigmamızı anlatırız*” diyor.

Bu döngüden çıkışı ise, Server TANİLLİ, “Yaratıcı Aklın Sentezi” adlı yapıtında, “*doğru ne benim ne de senin elinde, doğru önümüzde!*” diyerek gösteriyor.

Yinelersem, menzile dışı atışlarda, kendi ısrarlarımızı, inatlarımızı, alışkanlıklarımızı, saplantılarımızı, takınaklarımızı, bunların dışında ütopyalarımızı bırakmadığımız görülecektir.

Yaptığımız atışların menzile içinde kalması vurulan hedeflerin sayısını çoğalttıkça, yaşamın daha keyifli olduğu görülecek... Enerjimiz potansiyelden kinetiğe dönüşürken bir çözümün parçasına da dönüştükçe, erişilen hedefler mutluluğu yeni hedeflere yönelme gücü yaratacak. Yani enerji kendisini yeniden üretecek.

Bunun tam tersi, yani erişilemeyen hedefler muhabbeti, ilişkileri yavanlaştıracaktır. “Yine başladı” dedirten, bıkkınlık yaratan, “40 yıldan beri...” söylentilerine neden olan ve kendisini yeniden üretmeyen bir döngü, insan olma adına acı da vermeye başlayacaktır...

Enerjimiz artırılabilir. Bu önemli bir gücün altyapısı olabilir. Bu güç önce birey olma sorumluluklarımızı gerçekleştirme gücünü yaratırken, benzeri güçlerin birbirine eklenmesinin bileşkeleri, bazı sorunlarımızı gerilerde bırakmamızı sağlayabilir. Bunun için, küçük gibi görünen, ama önemsememiz gereken iddialarımız olması gerekmez mi? Bazı şeyleri değiştirebilme iddiası, değiştirebileceğimiz şeyleri değiştirmekle büyüyecektir.

Sokaklarda, bazı kurumların reklam amacıyla koydukları elektronik tabelalarda, 21. Yüzyıla yaklaşmamızı saniyeler boyutunda izleyebiliyoruz. Bu tabelalarda 31 Aralık 1999 yılının 23.59.59’undan 0.00.01’e geçtiğimizde bir yüzyıl devrilmiş olacak. İçinde insan uygarlığının tüm birikimleriyle oluşmuş inanılmaz alt-üst oluşların, çelişmelerin, başarıların, acıların, ilerlemelerin yaşandığı bir 100 yıl... İnsan yaşamı açısından uzun, toplumların yaşamı açısından kısa...

Ama hiçbir değişim o geceki kısa geçişte kendiliğinden ortaya çıkmayacak... Değişim gerekliyse, ki gerekli; değişimi istiyorsak, ki istemeliyiz; değişim kaçınılmazsa, ki biz istesek de istemesek de olacak; değişimi yaratma gücümüz varsa, ki olabilir, o zaman bir şeyler yapmalıyız. Moğollar’ın şarkısı kulaklarımızda bir şeyler yapmalıyız...

O bir şeyler, ütopyalarımızı öldürmeden, boşlamadan, gücümüzü menzile içi atışlarda yoğunlaştırmaktan geçiyor. Kentlerdeki yeşil alanların azalması, suların kirlenmesi, barışın insanlardan uzaklaşması, demokrasinin özlemlere bürünmesi, ahlaklı olmayan bir meslek ortamı, insanca ilişkilerin zayıflaması ve paylaşmanın azalması, yemek yediğimiz masanın temiz olmaması, yürüdüğümüz sokakların kirliliği, polisin gösteri yapanları coplaması, cinayet bile işlemiş olsa bir akıl hastasının dövülerek arabaya bindirilmesi... Bunlar ille de yaşamamız gereken sorunlar ve manzaralar değil...

Bir değişim projesinin bir yerlerinden tutmak, bu projenin yaşama geçmesinin alacağı zamana göre fiziksel, düşünsel ve psikolojik kondisyonumuzu ayarlamak zorundayız. Yoksa akşamdan sabaha, hatta birkaç yıl içinde olmasını hayal ettiğimiz değişimlerin bizlerden hep uzaklaştığını görmek, yaşamak, umutların kırılmasına neden olabiliyor.

Bu güzel coğrafyanın üzerinde yaşayan insanlar olarak son yıllarda yaşadıklarımız bizi mutlu etmemektedir. Gelişen olaylar, ortaya çıkan gerçekler, en yetkili olanların açıklamaları, gündem oluşturmalar ve gündem saptırmalar umutları, kabul etmek gerekir ki, törpülemektedir. Yakınma duvarları örüyoruz her gün yeni baştan... Böylesi koşulların içinde hepimizin içinde olduğuna inandığım bir gücün atıl durumda kaldığını düşünüyorum. Bu güçleri birbirine ekleyecek bir ortak irade oluşmalıdır. Bu ortak iradenin bir tek noktada, örneğin Susurluk sonrası yaşadıklarımızın açıklığa kavuşturulması, sorumlular için gerekenlerin yapılması, ortaya çıkan olayların bir daha yaşanmayacağı bir toplumsal yapının oluşturulması konusunda yoğunlaşması bile bu yüzyılda

yaşadığımız süre içinde insanlık onuru adına yapacağımız en büyük görev olacaktır. Atışları bu menzile yöneltmek...

Tüm çevre faktörleri göz önünde tutulduğunda, karşı karşıya bulunduğumuz tablo, bizlere değişmek zorunda olduğumuzu, değişimi örgütlemek zorunda olduğumuzu, değişimi istemek ve değişime zorlamak zorunda olduğumuzu göstermektedir... Ters durumda "varız" diyemeyiz... Var olmak için yapabildiğimiz bir şeyleri görmeliyiz... Bu, kendimize olan inancımızı ve güvenimizi pekiştirecektir.

3.000 m ötedeki ceylana olan duygularımız, dirsek temasımızda olan, buruk kemiklerimizi okşayan sorunları görmezden gelme körlüğü yaratmamalı. Bu nedenle, menzil içi atışlar, önümüzdeki sorunları ve soruları azaltmanın sıçrama anlarıdır...

Attığını vuran avcılardan olmalı, vuramadığının palavrasını sıkınlardan değil...